

Érettségi tételek magyar nyelv és irodalom 12.a 2025-2026

Irodalom

1. témakör: Életművek a magyar irodalomból. Kötelező szerzők (10)

1. Ady Endre szerelmi lírája
2. Tematikus és szerkezeti sajátosságok Arany János balladaköltészetében
3. A próféta szerepvállalása, alakjának megjelenítése Babits Mihály *Jónás könyve* című elbeszélő költeményében
4. Történelmi és szerelmi szál Herczeg Ferenc *Az élet kapuja* című regényében
5. Kétféle világ, kétféle értékrend Jókai Mór *Az arany ember* című regényében
6. A magára maradottság érzése József Attila költészetében
7. Lélek- és társadalomrajz Kosztolányi Dezső *Édes Anna* című lélektani regényében
8. Mikszáth Kálmán *A jó palócok* és *Tót atyafiak* című novellásköteteinek összehasonlítása
9. Személyes ihletettség Petőfi Sándor *Az apostol* című elbeszélő költeményében
10. Vörösmarty Mihály költészete a szabadságharc bukása után

2. témakör: Szerzők, művek, korszakok a régi magyar irodalomból a 18. század végéig.

Választható szerzők (1)

11. Zrínyi Miklós barokk, keresztény eposza, a *Szigeti veszedelem*

3. témakör: Portrék, metszetek, látásmódok a 19-20. század magyar irodalmából.

Választható szerzők (2)

12. Absztrakt és groteszk ábrázolásmód Örkény István műveiben
13. A háború és a testi, lelki gyötrelmek ábrázolása Radnóti Miklós költészetében: a *Bori notesz* versei

4. témakör: Metszetek a 20. századi délvidéki, erdélyi, felvidéki és kárpátaljai irodalomból (1)

14. Az erdélyi magyarság 20. századi történelmének tragikus évtizedei Wass Albert: *Adjátok vissza a hegyeimet!* című regényében

5. témakör: Művek a kortárs magyar irodalomból (1)

15. Lázár Ervin novellisztikája

6. témakör: Művek a világirodalomból (2)

16. A *Biblia* – felépítése, részei, jellegzetes műfajai
17. A kisember ábrázolása Gogol: *A köpönyeg* című művében

7. témakör: Színház és dráma (2 -Egy tétel a magyar irodalomból, egy tétel a világirodalomból)

18. Shakespeare és az Erzsébet-kori színház
19. Madách Imre *Az ember tragédiája* című emberiségkölteményének szerkezeti sajátosságai

8. témakör: Az irodalom határterületei VAGY Regionális irodalom (1)

20. Iskolánk névadója, Pasarét lakója, Szabó Lőrinc

Magyar nyelv

1. témakör: Kommunikáció (3)

1. A kommunikáció tényezőinek bemutatása beszédhelyzetek elemzésével
2. Az emberi kommunikáció nem nyelvi jelei és kifejezőeszközei
3. A főbb médiaműfajok

2. témakör: A magyar nyelv története (3)

4. A magyar nyelv történetének fő korszakai
5. A nyelvtörténet forrásai: kéziratos nyelvemlékek (pl. A tihanyi apátság alapítólevele, Halotti beszéd és könyörgés, Ómagyar Mária-siralom)
6. A nyelvújítás lényege és jelentősége példák alapján

3. témakör: Ember és nyelvhasználat (2)

7. A nyelv mint jelrendszer
8. Anyanyelvünk rétegződése I. A köznyelvi változatok, a csoportnyelvek és a rétegnyelvek

4. témakör: A nyelvi rendszer (4)

9. A nyelvi szintek
10. A hangkapcsolódási szabályosságok típusai és a helyesírás összefüggése
11. A morféimák, szóelemek szerepe és helyes használata a szóalak felépítésében
12. A mondatrészek fogalma, fajtái

5. témakör: A szöveg (2)

13. A szóbeli és írott szövegek szerepe, eltérő jegyei
14. A továbbtanuláshoz, illetve a munka világában szükséges szövegtípusok: különböző típusú önéletrajzok, motivációs levél, különböző témájú hivatalos levelek, kérvény, beadvány stb.

6. témakör: A retorika alapjai (2)

15. A kulturált véleménynyilvánítás és vita szabályai, gyakorlata
16. A hivatalos felszólalás, hozzászólás különböző helyzetekben, a nyilvános beszéd, a közszereplés főbb nyelvi és viselkedésbeli kritériumai

7. témakör: Stílus és jelentés (3)

17. Egyjelentésű, többjelentésű szó, szinonima, homonima, hasonló alakú szópárok, ellentétes jelentés
18. Egyszerűbb szóképek köznyelvi és szépirodalmi szövegekben: hasonlat, metafora, megszemélyesítés
19. A leggyakoribb stílusrétegek jellemzőinek felismerése

8. témakör: Digitális kommunikáció (1)

20. Az elektronikus média új közlésmódjai (pl. honlap, blog, vlog, közösségi platformok)